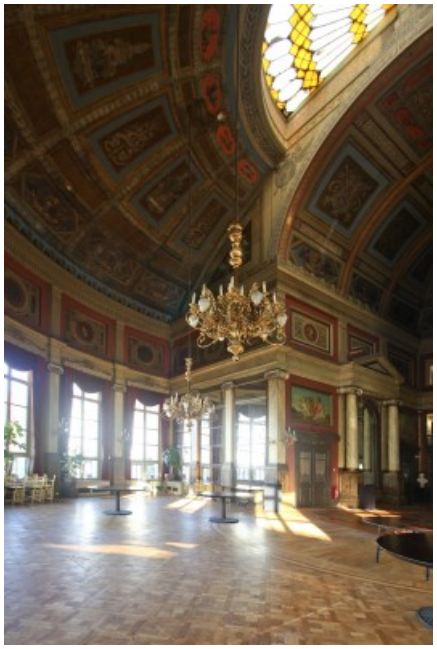
ag vespa

Bourlaschouwburg

Waarom dit project?

De Bourlaschouwburg voldoet niet meer aan de hedendaagse noden van functionaliteit, openheid, publiekscomfort, theatertechniek, veiligheid en duurzaamheid van een publiek theatergebouw.

Er is ook behoefte aan een doordachte strategie om de historische Bourlaschouwburg te transformeren naar een modern theater voor hedendaagse podiumkunsten met respect voor het historisch erfgoed.

Wat gebeurt er?

We realiseren een hedendaags functionerend theater van internationaal niveau zonder afbreuk te doen aan de erfgoedwaarde. Het uitgewerkte Masterplan is een totaalconcept dat bestaat uit vier delen:

Hedendaags theater in een historische zaal

Bovenop de historische hellende scène in het hart van de Bourla komt een vlakke vloer voor hedendaags theater. Om niet te raken aan de verhouding tussen de scène, de parterre, de balkons in de zaal en het waardevolle erfgoed brengen we het podium en het ondertoneel volledig naar beneden door een uitgraving onder het ondertoneel. Ook een herschikking van de huidige parterre (zone op de begane grond in de theaterzaal) met meer zitplaatsen, betere zichtlijnen en een beter comfort voor de toeschouwers is voorzien.

Historische en hedendaagse theatertechnieken

Het historische houten theatermechanisme in het boven-en ondertoneel is een overblijfsel van het originele theater uit 1834 en is één complexe machine. In een hedendaagse theaterpraktijk wordt het ondertoneel echter niet meer gebruikt. Door het naar beneden te brengen, is het mogelijk om het ondertoneel integraal te bewaren.

In het boventoneel verweven we oude en nieuwe theatertechnieken op een subtiele manier met elkaar met op maat gemaakte oplossingen. Het historische houten mechanisme wordt zo min mogelijk aangepast.

Openheid

De Bourlaschouwburg heeft door verschillende bouwkundige ingrepen in de geschiedenis een relatief gesloten en introvert karakter ontwikkeld. Het Masterplan integreert het theater opnieuw in haar omgeving en brengt de interne werking visueel meer naar buiten. De originele toegangen in de zijgevels van het voorblok krijgen hun oorspronkelijke functie terug. Naast de Foyer op de tweede verdieping worden de ‘salons’ van Bourla hersteld tot nieuwe hedendaagse publieke ruimtes.

Logistieke uitbreiding zonder visuele impact op het stadsbeeld

Er is in de Bourlaschouwburg een gebrek aan logistieke voorzieningen en technische ruimtes voor een hedendaags functionerend theater. Het Masterplan voorziet een ondergrondse uitbreiding zonder visuele impact op het uiterlijk van het gebouw. De uitbreidingen onder het gebouw worden doorgezet onder de Orgelstraat.

Al deze ingrepen en een volledige restauratie maken van de Bourla opnieuw een open en toegankelijk theater. Het toont bovendien aan dat het mogelijk is het waardevolle historische erfgoed van de Bourla en de ambities en noden van een hedendaags theater op een gepaste manier met elkaar te verbinden. Na de bouw in 1834, de grote aanpassingen in 1865 en 1904 en de restauratie in 1993 is dit Masterplan de aanzet tot de derde grote transformatie in de geschiedenis van de Bourla.

Wie werkt er mee?

De renovatie en restauratie van de Bourlaschouwburg is een initiatief van Toneelhuis in samenwerking met stad Antwerpen als eigenaar van de Bourlaschouwburg. AG Vespa volgt het project mee op.

Stad Antwerpen en de Vlaamse regering hebben een principeakkoord over de financiering van de werken. Het Agentschap Onroerend Erfgoed is betrokken bij alle ingrepen aan de Bourla als beschermd monument.

Een stukje geschiedenis

De Bourlaschouwburg in neoclassicistische stijl dateert uit 1834 en werd door stad Antwerpen gebouwd naar een ontwerp van Pierre Bruno Bourla. Het interieur van de zaal werd in 1865 volledig heringericht door stadsbouwmeester Pieter Dens naar het voorbeeld van de pas opgeleverde Opera Garnier in Parijs. De uitbreiding met de zijflanken vond plaats in 1904 door stadsbouwmeester Van Mechelen en in 1993 onderging de schouwburg een volledige restauratie.

De kenmerkende rotonde inkom en de grootse maar sobere gevelarchitectuur contrasteert met de luxueuze en rijkelijk gedecoreerde foyer en het zaalinterieur in overwegend rode en gouden tinten.

De historische waarde van de Bourlaschouwburg heeft veel te maken met de oorspronkelijke houten theatermachinerie in de toneeltoren, ontworpen door Philastre & Cambon in 1834, die nog voor een groot deel is bewaard.

Tijdlijn

Najaar 2027
Restauratie en aanpassingswerken
De werken starten na de zomer van 2027.

December 2023
Omgevingsvergunning
De aanvraag tot omgevingsvergunning is ingediend.

Oktober 2021
Presentatie masterplan
Op zondag 3 oktober 2021 vindt een presentatie over het masterplan plaats en krijgen de bezoekers de unieke kans om het podium, het historische ondertoneel en de trekkenwand te bezoeken. Tickets reserveren kan via https://toneelhuis.be/masterplan

2021
Uitwerking masterplan
Het ontwerpteam werkt het masterplan in detail verder uit.

2018
Masterplan
Een masterplan, een globale visie voor het gebouw, wordt opgesteld.

Status In realisatie

Tags erfgoed
restauratie